

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

NÁZEV: Pastorační a bohoslužebná činnost církvi v rámci romské komunity

AUTOR: Dana Koucká

VEDOUCÍ: ThDr. Dalibor Jiří Vik, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce autorky Dany Koucké má název *Pastorační a bohoslužebná činnost církvi v rámci romské komunity*. Je rozdělena na část teoretickou a praktickou, které se dále sestávají z deseti kapitol, úvodu a závěru. Práce má požadovaný rozsah a obsahuje formální náležitosti požadované pro daný typ práce (abstrakt a klíčová slova v českém a anglickém jazyce, seznam literatury ad.).

Text by snesl důkladnější jazykovou korekturu jak po stránce gramatické, tak syntaktické a stylistické. Kvalita jazyka je kolísající, některé části jsou stylizovány poměrně pěkně (např. kapitola 1), v jiných se autorka pohybuje na samé hranici srozumitelnosti (např. kapitola 6.2).

Z formálního hlediska lze vytknout chybějící paginaci u některých poznámek pod čarou, zejména pokud jde o citované monografie (namátkou např. pozn. 1-4, 7, 12, 14, 15 ad.). Autorka se rozhodla především pro parafráze, z tohoto hlediska proto poměrně nepatříčně působí místa, kde do těchto parafrází vkládá celé souvislé odstavce (např. pozn. 6, 8, 9, 13, 16, 17, 23, 26 a další). Ty dle mého soudu měly být přestylizovány, aby byly do textu včleněny přirozeněji. Některé z nich navíc mají jen volnou souvislost s textem práce a jeví se jako neopodstatněné (např. pozn. 17, 39).

Nyní k hledisku věcnému. Autorka si zvolila nosné téma (spolu)práce tuzemských křesťanských církví s romskou komunitou v rovině pastorační a bohoslužebné, které – pokud vím – nebylo tímto způsobem ještě systematicky zpracováno. Autorka se při řešení opírá v části teoretické o literaturu, v části praktické pak o vlastní výzkum, v obou pak částečně o zkušenosti ze své praxe členky týmu, podílející se na realizaci pastoračních a bohoslužebných aktivit pro romskou komunitu.

Ač to vše dohromady vyznívá slibně, očekávání se naplňuje jen z části. Je třeba ocenit entuziastický přístup, prýštící z autorčiny praktické angažovanosti v daných otázkách a problémech, právě ten je však možná příčinou, že se jí nepodařilo text ukočírovat v mezích daných volbou tématu a v posledku se

v jeho řešení spíš ztratila. Práce jako celek působí neuceleně a nejednotně. Namísto systematického sledování hlavní myšlenky se rozbíhá do mnoha různých stran, které se nedaří organicky propojit, aby tak v práci měly své opodstatnění. Nakonec tak jde spíš o volný soubor různorodých témat a myšlenek, z nichž některá jsou propracována poměrně dobře (např. kapitola 1 o etymologických původech různých označení pro Romy), jiná by naopak snesla mnohem důkladnější pojednání (např. kapitoly 2, 4, 6 ad.). Autorka v šíři témat nerozlišuje to, co je přímo pro její práci podstatné (zde jistě např. kapitola 6) a co by stačilo jen stručně pojednat s odkazy na již existující literaturu (kapitola 4).

Za zajímavou invenci lze snad považovat uvedení profilů duchovních, zabývajících se pastorcí Romů, příp. duchovních romského původu (kapitola 7), myšlenka však není dotažena do konce, seznam není nikterak vyčerpávající a informace o jednotlivých osobnostech spíš kusé. Rovněž pokus o sestavení jakéhosi „katalogu aktivit“ pořádaných církvemi pro romskou komunitu je určitě dobrý nápad, autorka jej však nedokázala plně zúročit (aby splnil svou úlohu, měl by být jednak roztríděn podle nějakého kritéria, např. podle církví, které aktivity pořádají, nebo podle obsahu aktivit samotných, jednak je to zjevně spíš namátkový „náštel“).

Řešením všech těchto nedostatků by mohla být celkově efektivnější práce s literaturou. Autorka sice zná např. důležitý dokument ČBK *Směrnice pro pastorcí Romů*, ale cituje jej pouze okrajově, přitom by právě pro tento typ práce bylo možné text důkladně vytěžit. Dalším zdrojem cenné inspirace by se pak mohly stát již obhájené kvalifikační práce na příbuzná témata (např. Hrdličková, 2007; Hlaváčková, 2010; Ort, 2014; jen na HTF UK jsou to např. Krůzová, 2007; Navrátil, 2008; Sivák, 2013, Schormová, 2018). Kdyby autorka provedla rešerši, zjistila by, že si mohla usnadnit život, protože mnohá z témat byla již v minulosti dílčím způsobem zpracována a bylo by tedy kde konzultovat a na co odkazovat.

Také teoretická část práce je příkladem ne zcela využití příležitosti a potenciálu, který se nabízel. Autorka se rozhodla pro tři kvalitativní rozhovory s pracovníky, kteří se nějak podíleli na organizačních přípravách a realizacích romsko-českých bohoslužeb a na ně navazujících pastoračně-kulturních aktivit. Uvádí, že i ona sama zde působila jako insider, s tímto konstatováním však nijak dál nepracuje. Je škoda, že aktivita, které se rozhovory týkají, není nikde pořádně popsána. Z prakticky-teologického hlediska tak to nejzajímavější

zůstává ležet stranou. Samotné rozhovory, které by mohly tvořit tu nejuživnější část práce, tak vyznívají do prázdna, protože nenavazují na předchozí deskripci a čtenář vlastně pořádně není uveden do situace. Následně se autorka nemá o co opřít při vytěžení informací z rozhovorů získaných, takže závěry jsou spíš jen opakováním několika frází, nevyplývá z nich nic podstatného.

Shrnutí: Na celé práci lze kladně hodnotit autorčino zaujetí, díky němuž si sama navrhla dobré a nosné téma, vymyslela způsob jeho řešení, snažila se nějak vypořádat s teoretickou částí a taktéž samostatně realizovala kvalitativní polostandardizované rozhovory, pro něž si navrhla sadu výzkumných otázek a cílů. Místy projevuje dobrou intuici pro dílčí témata, která by si vyžádala systematičtější zpracování (katalog duchovních a pastoračně-bohoslužebných aktivit). Konečné zpracování však zaostává za možnostmi, a i přes zjevně upřímnou autorčinu snahu působí spíš jako střípky mozaiky, které se nepodařilo složit do očekávaného tvaru.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **dobře** s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

D. J. Vík

V Praze 11.1.2022